Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0256

Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin velvoitteet transatlanttisessa vuoropuhelussa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 23. lokakuuta 2025 audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin velvoitteista transatlanttisessa vuoropuhelussa (2025/2776(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimivallan kehittää kunnianhimoista kulttuuripolitiikkaa audiovisuaalialalla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 6 ja 167 artiklan mukaisesti,

– ottaa huomioon audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi 14. marraskuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/1808[1],

– ottaa huomioon 20. lokakuuta 2005 tehdyn Unescon yleissopimuksen kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä,

– ottaa huomioon 2. toukokuuta 2025 annetut neuvoston päätelmät audiovisuaalisia mediapalveluja ja videonjakoalustapalveluja koskevan oikeudellisen kehyksen arvioinnista[2],

---

1 EUVL L 303, 28.11.2018, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
2 EUVL C, C/2025/2954, 26.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2954/oj.

– ottaa huomioon kysymyksen komissiolle audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin[3] velvoitteista transatlanttisessa vuoropuhelussa (O-000026/2025 – B10-0010/2025),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 142 artiklan 5 kohdan ja 136 artiklan 2 kohdan,

– ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan päätöslauselmaesityksen,

A. katsoo, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi on EU:n audiovisuaalialan politiikan kulmakivi, jonka tavoitteena on luoda EU:hun audiovisuaalisten mediapalvelujen sisämarkkinat ja edistää samalla kulttuurista monimuotoisuutta;

B. ottaa huomioon, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä pyritään varmistamaan oikeudenmukaiset olosuhteet kaikille audiovisuaalialan toimijoille, kuten lähetystoiminnan harjoittajille, tilattaville mediapalveluille ja videonjakoalustoille; toteaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi sisältää säännöksiä, joilla suojellaan alaikäisiä ja kuluttajia sekä ehkäistään väkivaltaa, vihapuhetta ja terroristista sisältöä; ottaa huomioon, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevalla direktiivillä tuetaan eurooppalaisia teoksia, parannetaan saatavuutta ja pyritään varmistamaan kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus;

C. katsoo, että on ratkaisevan tärkeää jättää audiovisuaaliset mediapalvelut kauppaneuvottelujen ulkopuolelle, jotta EU ja sen jäsenvaltiot voivat säilyttää ja vahvistaa valmiuksiaan suunnitella ja panna täytäntöön kulttuurista monimuotoisuutta edistävää ja suojelevaa kulttuuri- ja audiovisuaalipolitiikkaa;

D. toteaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä vaaditaan jäsenvaltioita varmistamaan, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien tilattavien audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajien lähetyksissä on vähintään 30 prosenttia eurooppalaisia teoksia ja että näille teoksille annetaan asianmukainen näkyvyys; panee merkille, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat myös vaatia, että niiden alueen yleisöille palveluja suuntaavat ulkomaiset audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajat osallistuvat eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen;

E. ottaa huomioon, että digipalvelusäädöksessä ja sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä vahvistetaan verkossa

---

[3] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

toimivia välittäjiä koskevat yleiset säännöt, kun taas audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä säädetään audiovisuaalista sisältöä koskevista erityisistä säännöistä; katsoo, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin olisi pysyttävä keskeisenä oikeudellisena kehyksenä, jolla tuetaan monimuotoisia, oikeudenmukaisia, turvallisia ja kilpailukykyisiä EU:n audiovisuaalisia mediamarkkinoita ja edistetään riippumatonta ja kulttuurisesti rikasta eurooppalaista sisältöä;

F. ottaa huomioon, että Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin 21. helmikuuta 2025 julkaisemassa muistiossa ”Defending American Companies and Innovators from Overseas Extortion and Unfair Fines and Penalties” esitetään yhdysvaltalaisia yrityksiä syrjiviksi katsottavat käytännöt, mukaan lukien suoratoistopalveluihin kohdistuvat velvoitteet; ottaa huomioon, että Yhdysvaltain kauppaneuvottelijan virasto on Yhdysvaltoja koskevassa vuoden 2025 National Trade Estimate Report -raportissa luokitellut audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin ulkomaankaupan esteeksi;

G. toteaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin määritteleminen kaupan esteeksi Yhdysvaltojen hallinnon taholta perustuu virheelliseen arviointiin, sillä direktiivin säännöksiä sovelletaan neutraalisti ja syrjimättömästi kaikkiin sekä kotimaisiin että ulkomaisiin toimijoihin, millä varmistetaan reilu kilpailu ja tasapuoliset toimintaedellytykset;

H. ottaa huomioon, että presidentti Trump on myös ilmoittanut aikovansa määrätä 100 prosentin tullin Yhdysvaltojen ulkopuolella valmistetuille elokuville;

I. ottaa huomioon, että yhdysvaltalaisten elokuvien osuus elokuvateatterikäynneistä Euroopassa vuonna 2023 oli 69 prosenttia; ottaa huomioon, että yhdeksän kymmenestä Euroopassa toimivasta johtavasta televisioalan ja tilausvideopalvelukonsernista on yhdysvaltalaisten yritysten omistamia; ottaa huomioon, että eurooppalaisten käyttäjien tilausvideoalustoilla viettämästä ajasta 85 prosenttia kuluu kolmessa yhdysvaltalaisessa suoratoistopalvelussa;

J. toteaa, että EU teki 27. heinäkuuta 2025 Yhdysvaltojen kanssa kauppasopimuksen, johon ei sisälly minkäänlaisia lausekkeita EU:n digitaalisesta tai audiovisuaalisesta sääntelystä; panee merkille, että presidentti Trumpin myöhemmät lausunnot näyttävät kuitenkin osoittavan, että hän aikoo jatkaa yrityksiään vastustaa EU:n harjoittamaa yhdysvaltaisten yritysten sääntelyä;

1. kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita tukemaan komissiota audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin ja EU:n kulttuuria koskevan poikkeuksen puolustamisessa kansainvälisten kauppaneuvotteluiden yhteydessä, jotta varmistetaan, että audiovisuaaliset mediapalvelut jätetään edelleen kauppasopimusten

mukaisten sitoumusten ulkopuolelle ja jotta voidaan säilyttää ja kehittää EU:n ja jäsenvaltioiden valmiuksia määritellä ja panna täytäntöön kulttuuri- ja audiovisuaalipolitiikkaa, jolla pyritään edistämään ja suojelemaan kulttuurista monimuotoisuutta;

2. korostaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat yleisen edun mukaista oikeutettua sääntelyä, jolla pyritään turvaamaan kulttuurien monimuotoisuus edistämällä eurooppalaisten teosten tuotantoa ja levittämistä sekä suojelemaan sananvapautta, tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja demokraattisia arvoja; katsoo, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin periaatteista joustaminen vahingoittaisi vakavasti eurooppalaista kulttuurimallia, erityisesti kun otetaan huomioon audiovisuaalisen media-alan kova kansainvälinen kilpailu;

3. muistuttaa, että SEUT167 artiklan mukaan kulttuuripolitiikka kuuluu ensisijaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan; painottaa, että toissijaisuusperiaate ei ole ainoastaan toimivallan jakoa koskeva sääntö vaan myös olennainen tae, jolla suojellaan unionin kulttuurista monimuotoisuutta ja torjutaan ulkoisten toimijoiden, erityisesti amerikkalaisten yritysten, toimesta tapahtuvaa taloudellisen ja teknologisen vallan keskittämistä;

4. suhtautuu myönteisesti audiovisuaalisia mediapalveluja ja videonjakoalustapalveluja koskevan oikeudellisen kehyksen arvioinnista 2. toukokuuta 2025 annettuihin neuvoston päätelmiin, joissa neuvosto korostaa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin keskeistä roolia oikeusperustana, jotta voidaan turvata ja edistää monimuotoisia, oikeudenmukaisia, turvallisia, luotettavia ja kilpailukykyisiä EU:n audiovisuaalisia mediamarkkinoita samalla kun varmistetaan riippumattoman, luotettavan ja kulttuurisesti monimuotoisen eurooppalaisen sisällön saatavuus;

5. kehottaa komissiota torjumaan tiukasti kaikki yritykset pitää audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaa direktiiviä kaupan vääristymänä ja puolustamaan sitä oikeutettuna sääntelyvälineenä, joka on olennainen EU:n kulttuurinen monimuotoisuuden, suvereniteetin ja pehmeän vallan suojaamisen varmistamiseksi silloin, kun neuvotellaan kauppasopimuksista Yhdysvaltojen kanssa ja pannaan niitä täytäntöön ja siinä yhteydessä, kun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaa direktiiviä arvioidaan ja mahdollisesti tarkistetaan vuonna 2026;

6. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.